

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XV

Reus Dimecres 14 de Mars de 1900

Núm. 3.515

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals llibreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornen les originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes . . . . . Ptas. 1
En provincias trimestre . . . . . 3'50
Extranjer y Ultramar 7
Anónima, a preus convencionals.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuades curacions y d' una acceptació general, son les millors probas pera demostrar que

XAROP SERRA

es lo millor remey pera combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de . . . . .

TOS

La que paga més contribució de la província.

Secció doctrinal

Mes probas

Los fets de la forsa brutal no restan pas definitius a la historia de la humanitat. La evolució y desenrotll de las concepcions normals del enteniment humá sí que s' realisan, donant per resultat la vida de las societats. Mes los cambis que sobre la modalitat natural de la vida dels pobles, realisan ó l' ambició malaltissa d' un tirá, ó la bojeria conqueridora de tot un poble, son sempre tranzitoris, y si be semblan definitius y consolidats, vistos en lo curt temps d' una existencia humana, se venhen febles, accidentals y fins de poca durada, si se 'ls estudia relacionentlos ab la existencia d' una rassa y encara més dintre de la historia de la humanitat.

Las rassas, las societats, los pobles, poden fer las evolucions topográficas que s' vulgui, poden esténdres per mil llochs diferents, poden cambiar de situació geográfica, pero sempre resultarà que encara que per aquestos motins se modifiqui de moment la modalitat de la vida social de las regions, ha sigut, es y será sempre un imposible fóndeles las bases de las otras realisar l' utopia de fer que arreu sia igual la vida de las societats, y arribar a la unitat antropológica pera tota la humanitat. Y es que si 'ls grupos humans son excessivament movibles, com se veu a la historia ahont las rassas realisan cambis assombrosos de localitat, hi han com a condicions biológicas de major estabilitat lo terror ab tots los seus accidents y 'l clima que son per sobre de tot los motllos que casi podríam dir inmutables als que han d' adaptarsi los nucleos socials. Lo regionalisme veritable es al terror y al clima: podrán viurehi successivament rassas diferents, podrán haverhi unas després de las otras costums socials sense gens de semblansa, podrá parlarshi en temps diferents llenguatjes variats, pero sempre succehirá que aqueixas rassas diferents, que aqueixas costums sens semblansa y aqueixos llenguatjes variats, sufriran la influencia del terror y del clima, s' adaptarán modificantse fins ahont se puga a la modalitat antropológica ideal de la regió y ocurrirá 'l fet de que encara que ab variants determinadas per la rassa, l' uniformisar la vida social no s' haurá obtingut, perque la unitat de la varietat que existeix a la naturalesa es indestructible, y la vida social seguirá diferenciada per regions, perque variadas per regions son la modalitat y accidents del terror y del clima, lleys, usos, costums, particularitats morals y altres accidents antropológichs que las rassas invasoras escampan y fins imposan ahont dominan, no quedan com a modificacions definitivas, sino que tan bon punt son establertes ja s' comensa 'l treball d' adaptació al particularisme regional, pera quedarhi lo que es progressiu y general en lo sentit humá, y lo que puga tenir afinitat ab la vida social del lloch ahont tals innovacions hi son ocorregudas. Tot lo restant va fonentse y desapareixent, sense que l' intent uniformista hagi assolit lo seu propósit.

Tota la grandesa de la civilisació romana no va lograr la modificació dels fets socials de la naturalesa, la invasió dels barbres quedá desnaturalisada per haverse diluhit a las nacionalitats naturals existents tota la empenta revolucionaria en lo sentit social d' aquella inmensa riuada d' una nova modalitat antropológica. S' entenen los alarbs per lo Sud d' Europa, y tampoch poden esborrar los fets socials de la naturalesa, reali-

sent tantols una major acció ó fonentse més, per millor dirho, als grupos socials més semblants per condicions del terror, del clima y antropológicas. Es descoberta l' América, hi va la sava social d' Europa, y n'hi ha prou ab quatre centúrias perque, ab tot y haver fet desapareixer tots los elements humans indígenas, la América torni a esser dels americans, los nucleos naturals de societat precolombians tornin a existir casi ab los mateixos limits, vejentse com tant las rassas saxonas com las llaitinas van depressa depressa modificantse, adquirint caràcters antropológichs semblants als dels indígenas y observantse, tant a la llengua castellana com a la inglesa, alteracions lexicogríficas-sintácticas y fins fonéticas, que provan la acció preponderant de las lleys naturals per sobre dels fets humans, pognentse ben be pronosticar que ab quatre centúrias més l' América tornarà a esser americana del tot y sense otras modificacions que las que per son caràcter generalissim poden tenir acció sobre tots los nucleos humans. Y 'l fet s' observa sempre igual aduch dintre de fets humans menos extensos. La tiranía inglesa no ha pogut pas destruir l' esperit nacional de Irlanda. La Polonia, destrossada, raviu, havent resistit la dominació crudel de russos y alemanys. Tota la anarada per l' Anstria y l' alemanisme anorreador que ha exercit, no ha pogut pas unificar las nacionalitats quinas reivindicacions son avuy lo gran problema polítich d' aquell imperi. Las probaturas d' uniformisme del emperador d' Alemania troban ferma resisiencia a las nacionalitats del imperi federal. La Grecia ja torna a seguir la seva historia, interrompuda per los turchs. Fins Noruega determina cada dia més la seva nacionalitat. Als ulls de tothom es clar que la unitat italiana no es gens afermada y que sols la cuestió romana es lo que tranzitoriament la fa subsistir. La dominació turca, sino fos per las miserias dels grans estats, hauria desaparegut ja d' Europa, donchs que avuy no posseheix altra forsa positiva que la que li donan la ambició d' altres nucleos socials, com lo turch, anti-naturals, pero tranzitoriament poderosos. L' estat espanyol mateix no ha arribat pas, com ho regoneixen escriptors castellans, per cert poch dubtosos, a la seva veritable constitució, y si s' pegués posarhi dubte, lo fet positiu del renaixement catalá ho provaria.

L' afany colonisador dels grans Estats no logrará pas portar l' uniformisme a tot lo mon. En lo extern ho semblará, pero fonamentalment cada dia s' allunyarán més los nucleos socials de la modalitat antropológica, colonisadora, pera seguir arreu la evolució humana imposada per la naturalesa. Inglaterra sosté l' seu inmens imperi per no haver contrariat del tot las lleys naturals, donant antonomia y personalitat a molts dels llochs que per la forsa ha unit al seu imperi; mes ab això no fa més que retardar la emancipació dels que totjust avuy hi están ajustats, vejentse ja ara la influencia dels fets de la naturalesa ab las grandíssimas diferencias que hi ha entre un australiá, un ciutatá del Canadá y un súbdit inglés del Cap. La India, ab tot y la imponderable decadencia en que s' troba, renaixerá, deixarà un dia d' esser inglesa; y encara que ab modalitat antropológica nova, relativament, tornarà a gaudir vida propia y diferenciada. La Russia podrá assolir la dominació d' una gran part de l' Assia, pero será temporalment, perque l' seu esforç no hauria servit pera portar sava humana a rassas que n' necessitan, ó pobladors ó regions que n' hi mancan, pera que la vida humana hi sia arreu, com element indispensable que es de la vida de la naturalesa.

Vol dir tot lo exposat que no hi ha forsas humanas que pugan esborrar las nacionalitats naturals, y que aquestas dintre de la existencia del mon son perdurables. Los trontollaments humans, las barrejas de rassas y l' acció més general de la civilisació modifícan, pero no esborran. Y modifícan diferenciant sempre, fent persistents los limits antropológichs y socials y oposantse sempre al uniformisme. La diferenciació de las nacionalitats es constant, y en qualsevulga moment de la evolució de la humanitat que se las estudihi, existeix; més los los caràcters diferenciadors no son persistents. Usos, costums, lleys, constitució social y fins la llengua van variant, son accidentals dintre de las centúrias, pero posseheixen sempre caràcters particulars que proban la persistencia de la nacionalitat natural. Per aixó l' esforç humá normal va sempre dirigit a evitar que lo exótic domini dintre de la nacionalitat. Per aixó en lo moment present de la vida del mon, los principis del Catalanisme representan la forsa diferenciadora de la naturalesa que dona vida social particular pera Catalunya. Per aixó l' Catalanisme está per sobre de tots los desvaris dels infelissos ignorants y de tots los fastigosos esparveradors dels vividors de la política. Catalanistas y contraris dal Catalanisme realisan fenómenos naturals, més ab la diferencia de que son normals los dels primers y anormals los dels segons. Corresponen a la salut y a la vida de la vida de las societats.

D. MARTÍ y JULIA.

¿Ahont es l' egohisme?

Estém tantíssimament cansats de sentirnos dir que 'ls catalans som egoistas, que per culpa de nosaltres pera poder fer mes negoci, s' han perdut las colonias y que tots nostres actes s' inspiran sempre en lo més refinat egoisme, que quant los senyors polítichs pera fer la contra a Catalunya repeteixen la cantarella com las colorras lo que se 'ls hi han ensenyat, ja no 'ns fan mella y 'ls sentim com si sentíssim plourer, puig mentres no 'ns ho aprobin ab actes, y en cambi mentres los hi podém tirar en cara fets que demostran lo contrari, quedarà sempre en peu que envers d' esser los catalans, egoistas, som precisament generosos, condolgentnos de las desgracias dels altres, tant ó més que de las nostras; y que sabém tornar bé per mal sempre que se 'ns ofereix ocasió propicia pera demostrarho.

Ara mateix la generositat catalana s' está probant en plena Castella la Vella. Un poble, Ataquines, s' ha cremat y corrents, més depressa que 'ls mateixos castellans, hem anat aussiliar a sos habitants, portantlos-hi de moment lo que més falta 'ls hi fá y aixecant tot seguit un harri de casas en substitució de las cremadas pera que torni 'l poble a la seva normalitat.

Lo «Foment del Treball Nacional», de Barcelona, ha demostrat lo seu desprendiment, aixecant la bandera de la caritat molt per sobre dels insults y calumnias de gent que al parlar de Catalunya se pensan, los ximplés, que l' han de tractar com a pobles conquistat. Fa bé Catalunya de despreciar los insults, mostrantse generosa y despresa com sempre ho ha sigut. Si alguns encara duptavan, ara podrán, davant de la realitat, convéners de lo contrari.

Bé es magnífich y aplaudible l' acte del «Foment», reunit en pochs dias un bon grapat de mils duros y acte seguit marxant son president ab una comissió, a repartirlos en lo mateix poble de Ataquines; pero veigis que n' diuhen los diaris de Madrid, que s' callan

com una mort ó donen la notícia tant jelada com ha sigut possible en un lloch lo menys llegit del períodich. Y es que la vergonya de tenir que contradir, los hi fa pena y prefereixen no remenar l' assumpto.

No 'n som los catalans d' egoístas, envers nostres germans de las altres regions d' Espanya; precisament hem donat provas à desdir de que la prodigalitat ha sigut la norma de conducta que ha seguit Catalunya devant de las desgracias é infortunis de las regions espanyolas.

Lo rey del mon

Havém llegit: «Lo períodich Reynolds publica una llista dels accionistas de la Chartered-Company en la que figuran un gendre de la Reyna Victoria, un altre del fill polítich del Príncep de Gales, varis individus de las casas de la Reyna y de dit Príncep, y gran número d' oficials superiors del Exèrcit y de membres del parlament».

Tat is the question, donchs, com diuen los propis inglesos. Hens aquí 'l verdader conciliabul d' ahont n' ha sortit aqueix criminal embull de la guerra sud africana.

Pasma considerar, en efecte, que la terrible lluyta que ha desencadenat Inglaterra no haja sigut moguda sino pera satisfer vuygars ambicions fillas de la concupiscencia personal. Pero es lo cert que, atravesantse en un semblant assumpto, com s' hi atravesan, interesos econòmichs de immensa quantia pertanyents en sa major part à las fortunas particulars de molts individus de la aristocracia de la sang, de la milicia y del diner; es lo cer que, aixó comprovat, no hi ha hagut pas cap altre remey pera salvar de la bancarrota á algunas empreses que haurían portat juntament ab son desastre financier la quiebra de personalitats tals com lo mateix Príncep de Gales, per exemple, que acudir á la guerra.

Ja en un prop passat article 'ns ocupavam de la influència decisiva que en las circunstancias que han presidit als antecedents de la campanya sud-africana podia haverhi tingut la consideració del factor econòmich. Avuy podém dir més. Y es indubtable, després de lo revelat pel telégrafo, respecte d' aqueixa interessada participació directa de certas individualitats en los resultats que poguessin tenir los negocis de la Chartered-Company; es indubtable, repetim, que la responsabilitat de la lluyta immoral provocada per Inglaterra ha de recaure gayrebé excadens de quina ambiciosas especuacions s' ha fet cómplice Mr. Chamberlain.

En efecte, poderosos sindicats de banquers de la City, constituïts pera explotar las minas d' or de la Rhodesia y del Transvaal, experts homes de negocis, bolsistas ben aprofitats, aristócratas rics, burgesos adinerats, tots, tots ells havian compromés cuantiosos capitals en las empreses de las societats mineras fundadas á Bulawayo y en altres punts de la rica conca aurífera sud-africana. Lo crack de cualsevol d' ellas, la quiebra, singularment, d' aquella famosa Chartered Company establert per en Cecil Rhodes y per en Beet, en 1889, haur-an arruïnats á la major part dels especuladors londonenses y, sobretot, á enlayradíssims membres de la més honorable aristocracia...

Aixó es lo que hi havia que evitar á tot preu. Y ajuntada aquesta necessitat del amor propi nacional inglés, que 's convertia are en una verdadera rahó d' Estat atesa la qualitat d' alguns dels que n' haurían resultat perjudicats, ajuntada aqueixa causa d' indole merament privada ab las aspiracions absorvents é imperialistas d' una bona porció de la opinió jingoista d' Inglaterra, desorientada per las predicacions dels falsos apóstols d' una política internacional nova; explotada també pels bonvivants que, com en Chamberlain, saben sempre veure la ocasió pera enlayrarse ells mateixos allí ahont s' hi senyala una preocupació comú, un erro de to s los demés; reunint tot aixó ha fet que, d' una exigencia merament econòmica formulada per un incògnit trust de posseïdors d' accions de las Companyas mineras del Sud-Africa, se d' arribés à treure una consecuencia obertament política y 'n sortís lo flagell de la guerra.

La campanya d' avuy, per lo tant, que podria titllarse de verdadera reconquista del or, una volta comensada no s'aturarà pas tan fàcilment. Es la cobdicia del metall preciós, es la odiosa avaricia, es la temensa de degenerar fins la pobresa, aquella somniada possibilitat que ha fet estremir per un moment á certas personalitats las més altas, á individus prou significats de la tribuna parlamentaria y del exèrcit, als més opulents banquers, á tot capitalista... L' im-

peril del Mon, una vegada més, ha sigut confiat al miserable Interés. Pera res s' ha escoltat la veu de la Justícia. Y 'l Badell d' Or, quina adoració ha tingut en plé sigle XIX fervents turiferaris, s' ha redressat, despòtich, exigent, indiscutible sobirà, per sobre de totes las conciencias. Y ell ha corromput aquell bon sentit práctic tant peculiar al modo de pensar dels pobles anglo-saxons. Y ell ha ofuscat la rahó y la veritat. Y ell ha vingut á imposar la comissió de la més grossa injusticia.

No hi ha perill, per lo demés, de que altres nacions intervingan ab lo fi de descompartir la lluyta, d' evitar la monstruosa depredació. Inglaterra vol l' or; y á sos vehemens desitjosos molt pochs gosarian á oposarshi... Fransa mateixa tremola avuy per la sort futura de sas colonias situadas en l' Africa y en l' Extrém-Orient, devant de la actitud provocativa y belicosa d' Inglaterra. Russia, lo formidable os blanch, quina espectant silueta s' endevina darrera de las aspras montanyas del Afganistán, dubta, re-cula...

¿Qui salvarà, donchs, al Transvaal y al Orange de la ignominiosa embestida que ha cobejat Inglaterra contra de sa independència?... ¿Intervindrà, segons alguns han assegurat, lo president Mac-Kinley?... ¿Seguirá callant lo Kaisser d' Alemania?...

Res enterament pot per are predirse. Lo demés es molt fosch. Mes queda fora de tot dubte, interinament, un fet que significa la més negra taca pera la nostra pretenciosa civilisació d' últims de sigle, aixó es, que la vida independenta y que 'ls drets sobirans inalienables de dos pobles lliures, han sigut trepitjats y desconeguts, á conciencia del mon, per una altra nació poderosa, havent sigut l' únich motiu que ha induhit fins á obrar malament á aquesta, la exclussiva rahó del interés, la cobdicia del metall, la concupiscencia y la avaricia de sas classes directoras, l' abominable cult professat á Belial.

MANUEL XUCLÁ MAURICIO.

Drets d' importació

La «Gaceta» arribada ahir publica lo següent lley: «Article primer. Sempre que 'l Govern de Sa Magestat formuli un projecte de lley elevant los drets inscrits en alguna partida del Aranzel d' importació, podrá disposar, mediant lo Real decret acordat en Consell de ministres, que 'ls nous drets se recaudin en las Aduanas desde 'l dia en que 'l lley es presentada en lo Congrès. Los nous drets se liquidarán y abonarán á títol provisional, practicantse en son cas una liquidació definitiva ab lo reintegro que procedís al promulgarse la lley, y reintegrantse desde ara lo total import del augment recaudat.

A. Si la lley no fos sancionada en lo plasso de sis mesos, contats desde la lectura del projecte.

B. Tant prompte com sobrevingués una disolució de Corts.

Art. segon. L' sument del dret aranzelari á que 's refereix l' article anterior, no afectarà.

Primer. A la mercaderia conduhida en barco que 's trobés navegant en demanda d' un port espanyol lo dia en que 's llegís lo projecte de lley.

Segon. A la que se hagués despatzat ab coneixement directe pera Espanya ab anterioritat á aquell dia.

Tercer. A la que trobantse en depòsit comercial se declari pera 'l consúm dintre del quint dia, contant desde aquell en que 's llegís lo projecte de lley.

Sempre que las circunstancias que fos eximent s' acreditan en forma, mediant certificació de competent autoritat.

CRÓNICA

Observacions Meteorològicas

del dia 13 de Mars de 1900

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

Horas d'observació	Baròmetre aneroide	Grau d'humiditat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular.
9 m.	760	74		5'5	Ras	
3 t.	760	76				

Horas d'observació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS	
	Máxima	Mínim.	Ter. tip.	direcci.	classe	can.
9 m.	Sol. 29	4	9	0.	Cumul	0'3
3 t.	Sombra 18		14	0.		0'3

Hem rebut sagells de la «Unió Catalànica» de la darrera emissió.

Tots quants companys de causa desitgin adquirirne poden ferho en nostra Redaccó.

Se 'ns assegurat que á darrers de la present setmana debutarán en lo Teatre Fortuny las celebradas balladoras aereas que tant renom han alcançat ab son ballet volant, y que segons tenim entès acaben aquesta nit sos compromisos en la empresa del teatre «El Dorado» de Barcelona ahont treballan.

Per lo Rectorat d' aquest districte Universitari y en ús de las atribucions que la lley li concedeixen, s' ha resol't concedir á las mestras de las escuelas públicas de noyas de Cabra y Ribarroja, donya Antonia Torallas Tondo y donya Victorina Pí Maiz la permuta de sos destins.

També ha sigut concedida igual permuta als mestres de dites localitats don Joseph Montserrat Freixa y don Joan Clarch Carreras.

Per lo mateix Rectorat ha sigut nombrada mestra interina de l' escola pública de Viñols, donya Concepció Gibert Arniga.

Lo duch de la Roca ha presentat una fórmula d' arreglo pera la cuestió dels tabacos.

Consisteix en que l' Arrendataria se comprometi á adquirir quatre milions anyals de tabaco de producció nacional.

Prompte serán cambiats los nous sellos de correus. En l' últim Consell de ministres celebrat, s' aprová un model de sello postal de 15 céntims, ab lo busto del Rey, vestint uniforme de cadet d' infanteria. Aquets sellos, de color blau, circularán al acabar l' ultima emissió.

Se 'ns diu que han comensat los treballs del pont que ha de construhirse á la sortida de la població de Vendrell.

La Companyia dels ferrocarrils del Nort anuncia que en los trens expressos números 1 y 2 se llogen asientos solts de berlina-llit, pagant solament lo 10 per 100 del recárrech del preu del bitllet ordinari de primera classe.

Si aquesta nit se reuneix suicient número de senyors regidors, l' Excm. Ajuntament celebrarà á l' hora de costum la sessió de primera convocatoria corresponent á la present setmana.

Si non è vero è ben trovato:

Lo «Diario de Avisos» de Manresa, diu que ha cridat la atenció entre 'ls vehins de la carretera de Vilabertran y Celadrisseu capellá que en lo precís instant en que la campana de la Seu senyalava ans d' ahir tarde la hora en que morí en lo Gòlgota lo Salvador del mon, se dirigia á la hermita del Sant Cristo del Guix ab una grossa pedra á espatillas. Al arribar á la hermita, lo reverent capellá ha colocat la pedra á terra y agenollantse sobre la mateixa, ha dirigit sas oracions al Altíssim. Després s' ha colocat novament la pedra á l' espatilla dreta y l' ha trasladat á la pedrera d' ahont la havia extret.

Durant lo trajecte, una dona ha pregat al capellá que descansés, perque la pedra pesava molt, pero lo Ministre del Senyor ha replicat: «Gracias, senyora, per son interés, pero deu vosté advertir que molt més pecat son los pecats».

Nos comunican de Garcia, que á consecuencia de las gelsadas dels dias 6 y 7 del actual, s' ha perdut en aquesta localitat la cullita dels atmetlers, una de las principals ab que compta aquell poble, tementse ab fundament que haurá perjudicat las yemas dels ceps, donchs lo fret s' ha deixat sentir ab major rigor que altre cualsevol dia del hivern, especialment los dia 5 y 6 del actual, lo quel continúa, si be ha disminuït un pech.

«Ab mal motiu—afegeix la carta—aquets vehins se troban abatuts, donchs amenassa miseria per tot arreu y no deixarán de tocarse sos funestos efectes; y com si algo faltés pera recarregar lo cuadro de llástimes, la filoxera segoeix devastant las vinyas ab bastanta intensitat, además de que 'ls camps se troban assecats per la gran secada que s' atravesa».

Dignes d' altra sort son los honrats habitants de Garcia, quals desditzas sometém á la consideració de la superior autoritat civil de la provincia.

Los períodichs de Valladolid insertan l' anunci pera la construcció á Ataquines de trenta cases per compte de Catalunya.

Lo plasso pera dita construcció será de quatre mesos.

Abunden de nou á Málaga las monedas falsas de duas pessetas ab lo cunyo de 1870 y l' emblema del Govern provisional.

Lo senyor Blabe de Girona ha signat un decret en català, aprobant los estatuts y donant per a la creació a n' aquella ciutat de la «Confraria de Sant Jordi».

Al mateix temps ha concedit 40 dies d'indulgència per onada sote que celebri la Associació.

Lo sindicat de fabricants de Ripoll ha adoptat un acord, per lo que amenassa ab portar 5 mil obrers italians y posar fàbricas baix lo pabelló estranjer.

«El Palleressa», de Lleyda, nos compta lo que segueix:

«Hem tingut notícia d' un curiosíssim cas de regeneració autèntica, no silvestre, ab que s' ha vist agraciad un vell de vuitants y quatre anys, que viu en lo veí poble de Alfés. Fa poch mesos caminava ab dificultat, no hi veia a penas, estava completament decrepítich, y avuy se troba tan àgil, que camina, sense fatigarse, tres horas diaries; ha recobrat la vista, de tal modo, que pot llegir y escriure, y s' troba ab que han tornat a sortirli los dents y caixals, excepte un. Lo cabell lo conserva negre per complet, y se sent jove fins en son caràcter.

Aquest real Doctor Faust s' anomena Mateu Ares, té, y no se ns dirá que «lo mentir de las estrellas es molt segur mentir», perque Alfés está a ben poca distancia pera que pugui comprobar lo fet qualsevol in-crédol».

A Benicarló s' han declarat en huelga los pastors, negantse a vendre llet al veínat.

L' origen d' aquesta determinació naix de certes rencillas hagudas entre dits pastors y 'l Sindicat de policia rural.

Lo recaudat en lo dia d' ahir en la Administració de Consums per diferents especies puja la quantitat de pessetas 1077'85.

Secció oficial

Alcaldia Constitucional de la ciutat de Reus

Pera entregárolshi documents que 'ls interessa se servirán presentarse en la Secretaria Municipal en lo Negociat de Quintas, los individuos que a continuació s' expressan:

Francisco Gonzalez Barahona, primerament carrabiner y ultimament a Cuba del Batalló Peninsular número 4.

Francoisco Pujol Melendros, soldat del Batalló Sapadors minadors.

Sebastià Mora Rodriguez, soldat del 3.º Regiment Infanteria Marina.

Reus 12 Mars de 1900.—L' Alcalde, Pau Font de Rubinat.

Registre civil

dels dies 11, 12 y 13 de Mars de 1900

Naixements

Francisca Just Cabré, de Emili y Francisca.—Joan Bl. Sans Masden, de Joan Bl. y Antonia.—María de la Cinta Gutierrez Rocafort, de Benet y Jascinta.—María de la Assumpció Pasoual Pellicer, de Antoni y Antonia.—Agustí Biarnés Borrell, de Joseph y Francisca.

Matrimonis

Cap.

Defuncions

Antonia Domingo Bonet, 74 anys, Sant Miquel, 8.—Victor Fernandez Herrás, 21 anys, Hospital Civil.—María Jansá Llobera, 3 anys, Aguiló, 20.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Santa Matildé.

Sans de demà.—Santa Madrona.

Secció comercial

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 12

De Catania y Marsella en 9 dias v. noruech Setubal, de 735 ts., ab 50.000 kilos sofre, consignat als Srs. Beada germans.

De Bergen y Sevilla en 17 dias v. noruech Siola,

de 722 ts., ab 50.000 kilos becollá a Bonda germans, Antoni Mas y Viuda de S. Alaman y 10.000 id. id. a Baizeras y Fortis, consignat als Srs. Bonda germans.

Despatxadas

Pera Rotterdam y eso. v. holandés Senior, ab efectes.

Pera Christiania y eso. v. noruech Setubal, ab efectes.

Pera Génova y eso. v. italiá Unión, ab efectes.

J. Marsans Rof

Representant en Hous: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26. (Teléfono núm. 21)

Cotisaó a Barcelona a las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	74'12	Aduanas	101'75
Exterior		Norts	61'30
Amortizable		Alicants	78'90
Cubas 1896	85'75	Orenses	17'95
Cubas 1890	72'50	Obs. 6 0/0 Fransa	94'75
Filipinas	90'50	Id. 6 0/0	52'25
Exterior París	71'35	Id. 3 0/0	

GIROS

París 31'65 Londres 33'22

Ordres de Bolsa pera Barcelona Madrid y París.—

Compra y venda al comptat de tota classe de valors.

—Descompte de coupons.—Compra de monedas d' or y bitllets de tots los paissos.—Giros sobre Barcelona y Madrid.

Blosi de Reus

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisaó a Barcelona a las 4 de la tarde del día de ahir.

Interior	74'10	Cubas del 86	85'93
Orenses	17'95	Cubas del 90	72'65
Colonial	113'	Aduanas	101'75
Norts	61'35	Ob. 5 0/0 Almansa	99'75
Alicants	78'90	Id. 3 0/0 Fransa	52'25
Filipinas	90'62		

PARIS

Exterior 71'35 Madrid

GIROS

París 31'65 Londres 33'22

Se reben órdes pera operacions de Bolsa Compra y venta al comptat de tota classe de valors cotisables de Bolsa: Descompte de coupons y compra de monedas de tots los paissos.

Cambis corrents

en lo dia d' ahir donats per la Junta Sindical del Col·legi de Corredors de Comerç de la plassa de Reus.

CAMBIS EXTRANJERS

	Ops.	Diner.	Paper.
Londres 90 dias fetxa.		32'75	32'80
> 8 dias vista			
> vista		33'10	33'20
París 90 dias fetxa			
París vista	13'25	31'25	31'40
Marsella vista			
Perpinyá			

VALORS LOCALS

	DINER	PAPER	OPER.
ACCIONS			
Gas Reusense.		Ptas. 700	
Industrial Farinera	650		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	600		
Manufacturera de Algodón	155		155
Companyia Reusense de Transvias	25		

Anuncis particulars

Interessant als viticultors

CARTILLA RÚSTICA

PERA US DEL CULTIVADOR

DE LA

VINYA AMERICANA

PUBLICADA

Per la Redaceló de «El Labriego»

Vista la bona acollida que ha meregut la primera

PASTILLAS * FONT

Cloro-Boro-Sodicas a la Cocaína y al Mentol

Son lo millor remey en las laringitis catarrals en general, amigdalitis y faringo laringitis, tant exudativas com ulcerosa y granulosa; tos faríngea, ronquera, afonia y en general en las inflamacions de la gola, etc.

Dipòsit general. Farmacia de A. SERRA.—REUS.

De venta en todas las bonas farmacias y principales droguerías.

edició d' aquesta CARTILLA RÚSTICA impresa en idioma català, tota vegada que 'a vegé agotada en un breu espay de temps, la Redaceló de «El Labriego» cregué convenient procedir a sa reimpressió al castellà, degudament aumentada.

Dita CARTILLA la forma un volúmen en 8.º major de 140 páginas y 'a ven al preu de 3 rals l' exemplar en aquesta impremta.

CAFÉ CENTRAL

Per cessar en aquest negoci lo duenyó de dit establiment, lo vendrá mitjantent tracte personal. Pera informes al mateix duenyó.

Diversions públicas

Teatro Fortuny

GRAN COMPANYIA DE NOVETATS

Funció pera avuy.—4.º d' abono.—Escullida y variada funció, en la que hi pendrán part tots los artistes de la companyia.

Entrada a localitat 3 rals. Id. al parafís 2.

A las nou en punt.

Telégramas

Madrid 13.

Lo ministre d' Hisende sembla que ha concretat quelcom més son pensament pera arribar a una fórmula de tranzacció en lo projecte dels alcohols.

—Los senyors Muro, Azcárate y Morayta han visitat al chefe del govern pera demanarli la llibertat dels republicans que formavan la partida de Catadau (Valencia), que fou disolta fa algun temps.

De las manifestacions del senyor Silvela han deduhit que s' accedirá a la petició.

—Ha mort lo senador vitalici senyor Vázquez Queipo.

—Demá arribará a Madrid lo príncep d' Oporto. L' esperarà únicament a la estació lo chefe del govern, per venir dit personatge d' incògnit.

—Avuy firmará la Reyna 'l decret promulgant la llei sobre 'l treball de las donas y 'ls noys en los tallers.

París 13.

Los periódichs de Londres convenen tots en que s' acosta 'l final de las hostilitats, com iniciació de las negociacions pera la pau.

Casi tots los periódichs inglesos, fentes eco indubtablement de la opinió, son partidaris de que s' quiti 'l autonomia a las duas rnpúblicas sud africanas, anexionadas simplement a la colonia del Cap.

S' exceptúa d' aquest moviment lo «Morning Leader» sempre sostenidor del dret dels boers, violat per la agressió británica.

—Lo general French ha entrat a Bloemfontein, ab sa caballería.

Faltan detalls.

—Segueixen los atachs de la premsa inglesa a Fransa, insinuant la possibilitat d' una guerra internacional aixís que estigui solucionat lo conflicte sud-africá.

Lo «Daily Mail» aquest mati assegura que 'l govern de la Gran Bretanya prevé la inminencia d' una guerra ab Fransa, tant que ha snat prenent desde algun temps las midas de precaució consegüents.

—Cablejan del Cap que Mr. Cecil Rhodes costejará a Kimberley un mausoleu pera las víctimas del siti.

—Un cablegrama de Washington diu que 'l govern dels Estats Units va a oferir sa mediació al de la Gran Bretanya pera negociar la pau ab las Repúblicas sud-africanas.

Cuydará 'l president Mac-Kinley de fer acceptar oficiosament la seva intervenció a Londres y a Pretoria.

L' embaixador dels Estats Units a Londres mister Choate ha rebut un important despaig del president Mac-Kinley, relatiu a la cuestió de l' Africa austral.

Avuy ha d' entregar l' embaixador aquest despaig a lord Salisbury.

Imp. C. Ferrando, Plassa de la Constitució, 7.

